

A 45-A
ANIVERSARE
A PARTIDULUI
COMUNIST
ROMÂN

PARTIDUL-

FORȚA RECONSTRUCȚIEI

UMANE

„Triumful deplin al socialismului la orașe și sate, lichidarea pentru totdeauna a exploatării omului de către om, reprezintă cea mai mare victorie politică a partidului nostru după cucerirea puterii; ea întruchipează înfăptuirea visurilor pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare, ai poporului român.“

Recitim, cu un îndreptățit sentiment de mândrie, aceste cuvinte rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în introducerea Raportului la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Recunoaștem în ele confirmarea solemnă a unei realități vii: peisajul de miraculoasă înnoire și înflorire pe care țara noastră îl înfățișează, pe multilaterale planuri, propriilor noștri ochi și lumii întregi. Recunoaștem, în același timp, în ele concentrându-se argumentul concret al înaltei valori umane care a stat și stă la temelie edificării socialismului și cu care țara noastră și poporul nostru se înfățișează astăzi istoriei, în general, și contextului de mari probleme ale contemporaneității. Înțelesurile imediate ale cuvintelor tovarășului Nicolae Ceaușescu — strinsa legătură dintre prezentul și perspectivele noastre luminoase cu trecutul de aspirații, de convingeri și de luptă al înaintașilor — dobândesc o rezonanță deosebită, mai cu seamă în aceste zile, cînd se împlinesc 45 de ani de la întemeierea Partidului Comunist din România.

PIA 2314/4

Indestructibila unitate ce s-a încheiat între popor și partid se mărturisește din nou, cu intensitate sporită, cu acest prilej, prin evocarea etapelor eroice ale drumului său glorios. Căci de-a lungul acestor ani, prin obiectivele urmărite cu statornicie neabătută și prin acțiunile și victoriile lui, partidul s-a dovedit și a rămas expresia supremă a celor mai înaintate și mai nobile idealuri din câte au animat, prin secole, poporul nostru: idealul libertății și independenței naționale, idealul libertății și dreptății sociale, idealul demnității și plenitudinii umane. Contopit cu ființa și cu setea de a fi a poporului, partidul a pornit dintru început, în toată opera lui transformatoare și creatoare, de la experiența caracteristică de viață și de luptă, câștigată de masele populare în eforturile depuse de-a lungul vremii întru atingerea și slujirea acestor idealuri. Partidul a preluat această zestre și a îmbogățit-o cu propria lui experiență și faptă revoluționară, triumfătoare. Roadele se văd. Ele sînt marile înșăfături care, în liniile și aspectele lor generale, au fost trecute în revistă la Congresul al IX-lea al partidului nostru. Aspectele structurale ale țării noastre de azi — cu tot ce e în ea nou și frumos, plin de lumină și uriaș în dimensiuni, nebanuit de complex și variat în țesătură, clocotitor în ritm și oceanic în orizonturile ce deschide; momentul actual al culturii noastre — expansiunea literelor, artelor și a științei în viața și pe tot întinsul țării, stimularea avîntului creator și de cunoaștere, în toate domeniile; prețuirea și încurajarea intensă a talentelor, de tot felul și de pretutindeni, din sinul poporului; valorificarea maximă a moștenirii noastre și universal clasice, locul vast ce-l ocupă, în genere, problemele culturale ale epocii noastre; toate acestea sînt fapte de viață cucerite în anii orînduirii noastre socialiste, sînt realități ce par elementare în contextul impetuosului proces general de dezvoltare pe care-l trăim. Ele apar însă uimitor contrastante cu stările de lucruri de ieri, în ambianța cărora, acum 45 de ani, a luat naștere partidul.

În împrejurările dezastruoase de după primul război mondial, avîntul revoluționar ce încinsese proletariatul Europei, mai ales după victoria și sub înfrîurirea stimulatoră a ideilor Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, era nu numai explicabil, dar purta semnificația unei necesități istorice obiective. Iar marile acțiuni de esență revoluționară ale diferitelor pături și categorii ale poporului român, în frunte cu acțiunile clasei noastre muncitoare, cite au împînzit țara încă din vremea războiului și apoi, din ce în ce mai frecvent și mai hotărît, în 1918—1919—1920, marcau un moment de răscruce, de clarificare și impuneau obiectiv organizarea și întărirea pe o treaptă nouă a mișcării muncitorești și a spiritului general revoluționar al momentului. Partidul nostru Comunist a luat naștere, organic pătruns de datele și condițiile specifice ale dezvoltării, ale vieții și aspirațiilor poporului român, ca o culminare a marilor tradiții de luptă ale poporului. A deveni punctul superior, de continuare a îndelungului proces de luptă desfășurat de masele muncitoare, pentru libertate și dreptate națională și socială, era însăși justificarea existenței lui. Strategia și tactica revoluționară, înscrise de partid în programul său, erau bazate ferm pe învățătura marxist-leninistă și organic legate de particularitățile naționale ale idealurilor și dezvoltării noastre istorice. Obiectivele de luptă ale partidului erau destinate să hotărască și au hotărît nu doar asupra soartei clasei muncitoare, al cărei exponent înaintat era, ci asupra tuturor păturilor sociale, strivite de practica și ideologia exploataării omului de către om. Problemele și tumultul social, înlăuntrul și sub presiunea cărora luase ființă partidul, el le vedea închipuind o verigă nouă, importantă în lanțul lung și greu ce lega, într-o tradiție glorioasă, năzuințele și faptele lui Doja și Horia, ale lui Tudor și Bălcescu, ale lui Mălăieșu și ale celor 11.000 răpuși în 1907... El pornea de la solicitările și învățămintele acestei tradiții. Era însă, prin concepția lui filozofică, prin structura lui organizatorică, prin programul său, în măsură, iar acțiunea lui avea efectiv să descopere, să amplifice și să direcționeze cu justețea adevărului științific, simburile conștient, existent în gesturile și zvicnirile spontane din clipele unor atare ridicări. Sub aceste auspicii, partidul propunea poporului o nouă regrupare spre atingerea plenară și definitivă, pe coordonatele contemporane, ale țelurilor lui vitale dintotdeauna. Tărânimii muncitoare i se proiecta, în sfîrșit, dezlegarea efectivă a multisecolarei ei obișduiri, în alianța la care o chema, prin partid, clasa muncitoare. Intelectualitatea avea să recunoască la rîndu-i, în îndrumarea și activitatea revoluționară a partidului, pe „cîrmaciul cel bun“, despre care vorbea Camil Petrescu, cîrmaciul în stare să o călăuzească în lumea ideilor, să o ferească de „suvoiuil întrebărilor fără sens și fără răspuns“, de mentalitatea individualistă, dezvădăcinată — și de aceea, neliniștită —, de „mocirla asta a îndoielii“ în care „cu cît te zbați mai mult, cu atît te duci mai afund“, cum afirmă un personaj din Jocul ielelor.

A fost de aceea firesc ca lumea noastră intelectuală, prin valori dintre cele mai adînc și mai febril preocupate de întrebările majore ale zilei, să privească cu interes, să se apropie și să promoveze felul cum punea partidul — înlăuntrul și în interdepen-

dență cu probleme de structură ale societății — problema individului în societate, a destinului și condiției umane. Era firesc a intelectualul să descifreze în acest sens, printru principiile partidului, rolul activ, creator al culturii, în rezolvarea acestei probleme. Intelectualul întrevădea, în linia teoretică și în practica de zi cu zi ale partidului, că, în ultimă instanță, țelul lui programatic viza tocmai reconstrucția, regăsirea omului în propria lui virtute umană, lichidarea alienării sale, edificarea lui deplină ca om într-o societate de oameni. Spre atare concluzie, ducea și marea prețuire pe care partidul o acorda și o acordă tradiției și moștenirii noastre literare, esenței lor profund populare; vibrației lor intens și autentic originale, adăpate la izvoarele nealterate ale locurilor, istoriei și aspirațiilor naționale; sensului lor comun, viguros orientat spre afirmarea vieții, și valorilor ce-i conferă grandoare, noblețe, frumusețe. Partidul adăuga poziției lui apreciative față de tezaurul național — și, în genere, umanist al culturii — adevăruri despre raporturile omului cu societatea, despre caracterul istoric în continuă transformare al societății, despre posibilitatea omului de a contribui la accelerarea și canalizarea acestei transformări. El trezea astfel în om sentimentul unei utilități personale majore, al unui sens major al său în viață; el îi oferea, în chipul acesta, prilejul satisfacției mereu sporite de a participa personal la împlinirea unei misiuni creatoare de istorie și, prin aceasta, a unei misiuni creatoare de sine.

Cu atât mai mult o asemenea satisfacție și-a putut-o recunoaște și și-o poate recunoaște din plin intelectualitatea română, călăuzită de partid. Roadele muncii sale creatoare, și ecoul ei în mase, au fost și sînt în bună măsură determinate de prezența ei tot mai conștientă, mai activă, mai masivă, alături de partid — de filozofia, de politica, de luptele lui. Din primele momente, de la întemeierea lui, în prezența represivă a baionetelor jandarmerești; apoi, de-a lungul tuturor aprigelor lupte duse de partid pentru atingerea marilor lui obiective istorice, pînă la cucerirea puterii, masive rinduri ale intelectualității au luat atitudine, în sprijinirea inițiativelor, a acțiunilor, a liniei politice și educative a partidului; în denunțarea bazelor reale ale in justiției sociale sub burghezomoșierime; în vestejirea subjugării de către aceasta a economiei și intereselor noastre naționale, capitalului și imperialismului străin; în rezistența la toropirea și mistificarea conștiinței și a aspirațiilor patriotice ale omului; în luptele pentru stringerea rindurilor poporului și pentru activizarea lui împotriva fascizării țării, împotriva pregătirilor și împotriva dezlănțuirii războiului criminal antisovietic; în mobilizarea maselor populare pentru acțiunile decisive, organizate și conduse de partid, ce au dus la insurecția populară și la ziua marii eliberări. Cu atât mai deschis, mai plin de elan, pînă la unanimitatea responsabilă de astăzi, și-a exprimat creatorul de cultură atașamentul față de partid în anii noștri, ai revoluției și construcției socialiste, care constituie pentru om o etapă esențială în drumul spre realizarea sa, spre dobîndirea demnității sale umane, după o nespus de grea și îndelungă noapte de instrăinare.

În transformarea structurală și spirituală a societății noastre, scriitorul, omul de artă, își simte rezolvate și propriile lui vechi întrebări și dificultăți creatoare. Se simte el însuși structural transformat. Și nu poate fi mulțumire mai mare pentru el, decît aceea de a-și vedea creația prețuită ca o contribuție la grandioasa operă de construcție umană către care partidul a tîns din clipa întemeierii lui și care, sub conducerea lui, se desăvîrșește astăzi. De aceea, acum, de ziua unanimității sărbătorească a partidului, scriitorul și omul de artă nu pot rosti cuvînt mai potrivit decît acela al hotărîrii lor ferme de a răspunde mai departe, cu eforturi și rezultate mai temeinice, înaltei prețuiri pe care partidul o dă înfloririi continue a creației din anii orînduirii socialiste; de a răspunde înaltelor îndemnuri, adresate lor de la tribuna Congresului al IX-lea, producînd și închinînd poporului — în sprijinul îndeplinirii și în spiritul Directivelor Congresului — opere care să-și găsească drum larg spre mîntea și inima poporului, „adevăratul său ritor al tuturor bogățiilor patriei”, opere pătrunse de un profund umanism socialist, oglindind politica și aspirația partidului, închinată înfloririi patriei, bunăstării poporului, fericirii omului, opere destinate să rămînă deopotrivă în patrimoniul culturii naționale și să aibă ecou larg în universalitate.